

Blaikengruvan – Aktuell miljörikt 2024-11-20

Innehåll

Blaikengruvan

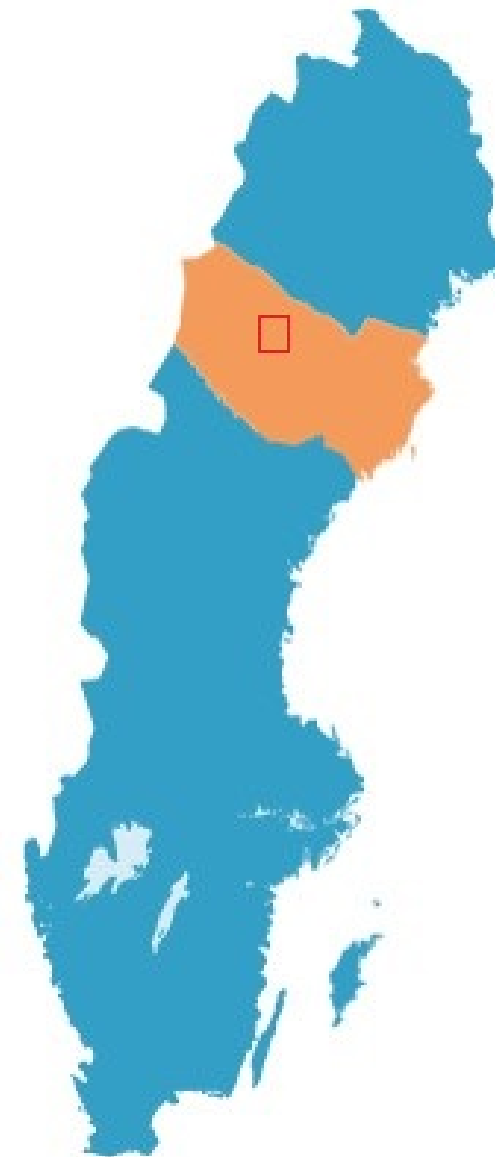
- Historik, från 2016
- Pågående efterbehandling och vattenrening

Tobias Berglin

SGU – Sveriges geologiska undersökning

- samlar in och tillhandahåller geologisk information
- expertstöd i frågor som rör berg, jord och grundvatten
- främjar ett hållbart nyttjande av mineralresurser
(har också i uppgift att sanera förorenade områden)

Tidslinje forts ...

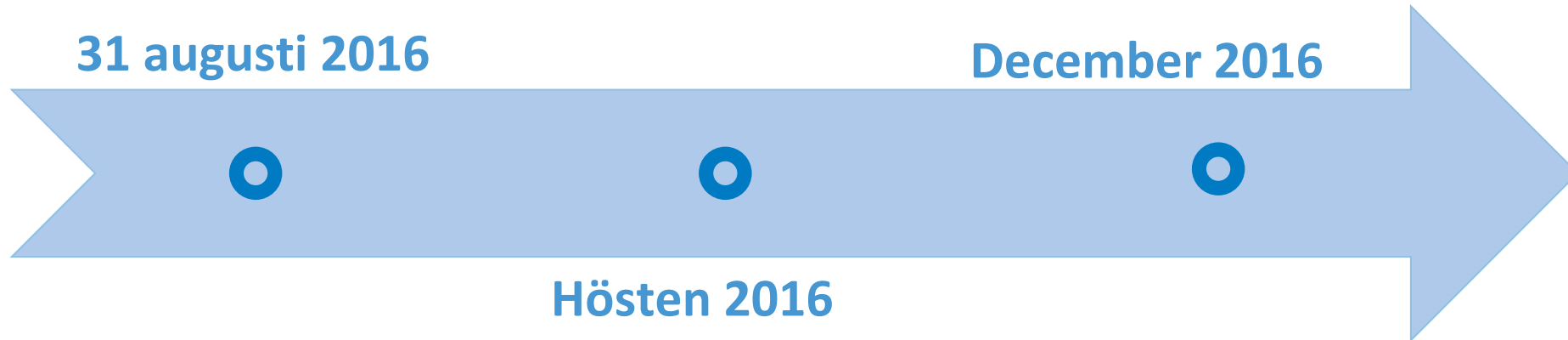
MMD beslutar
om EBH-planen

31 augusti 2016

SGU åtar sig att hjälpa till,
men efterlyser:

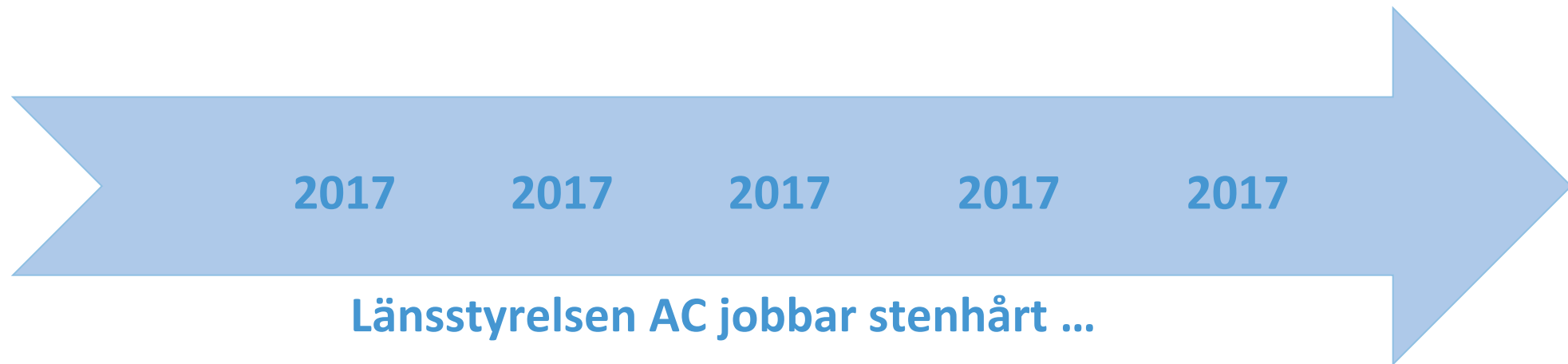
- Finansiering
- Rådighet
- Långsiktigt ansvar

December 2016

Hösten 2016

Länsstyrelsen AC skriver
till regeringskansliet
-ber om finansiering

Blaiken i vårändringsbudgeten!

- Staten förvärvar Blaiken 2:6
- Ansvaret kan inte läggas på Sorsele kommun

SGU tar på sig ansvaret för
vattenrening + EBH

April 2018

Februari 2019

December 2018

Länsstyrelsen AC får
finansiering från NV över
anslag 1:4

1 januari 2020

- SFV fastighetsägare
- Förutsättningar för efterbehandling
 - Tillträde/rådighet över fastighet
 - Långsiktig finansiering från NV
 - Huvudman för vattenrening
- SGU ny verksamhetsutövare för vattenrening
 - Verksamhetsövergång, anställd personal + tillstånd
 - Intern organisation
 - Arbetsmiljöfrågor, miljörett mm
 - Leveransavtal, övertaga och nya

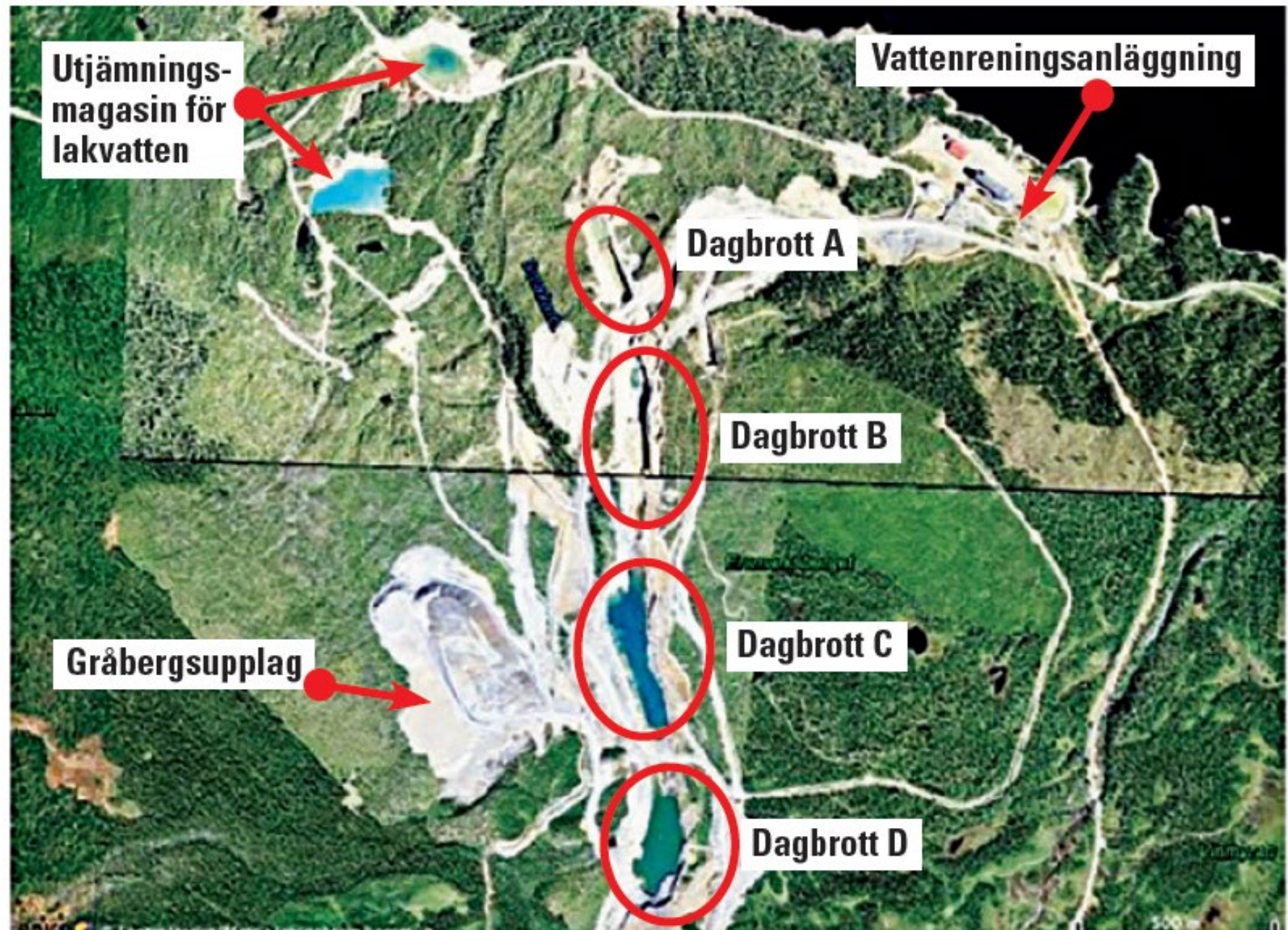
Från konkursbo till statlig myndighet

- några reflektioner

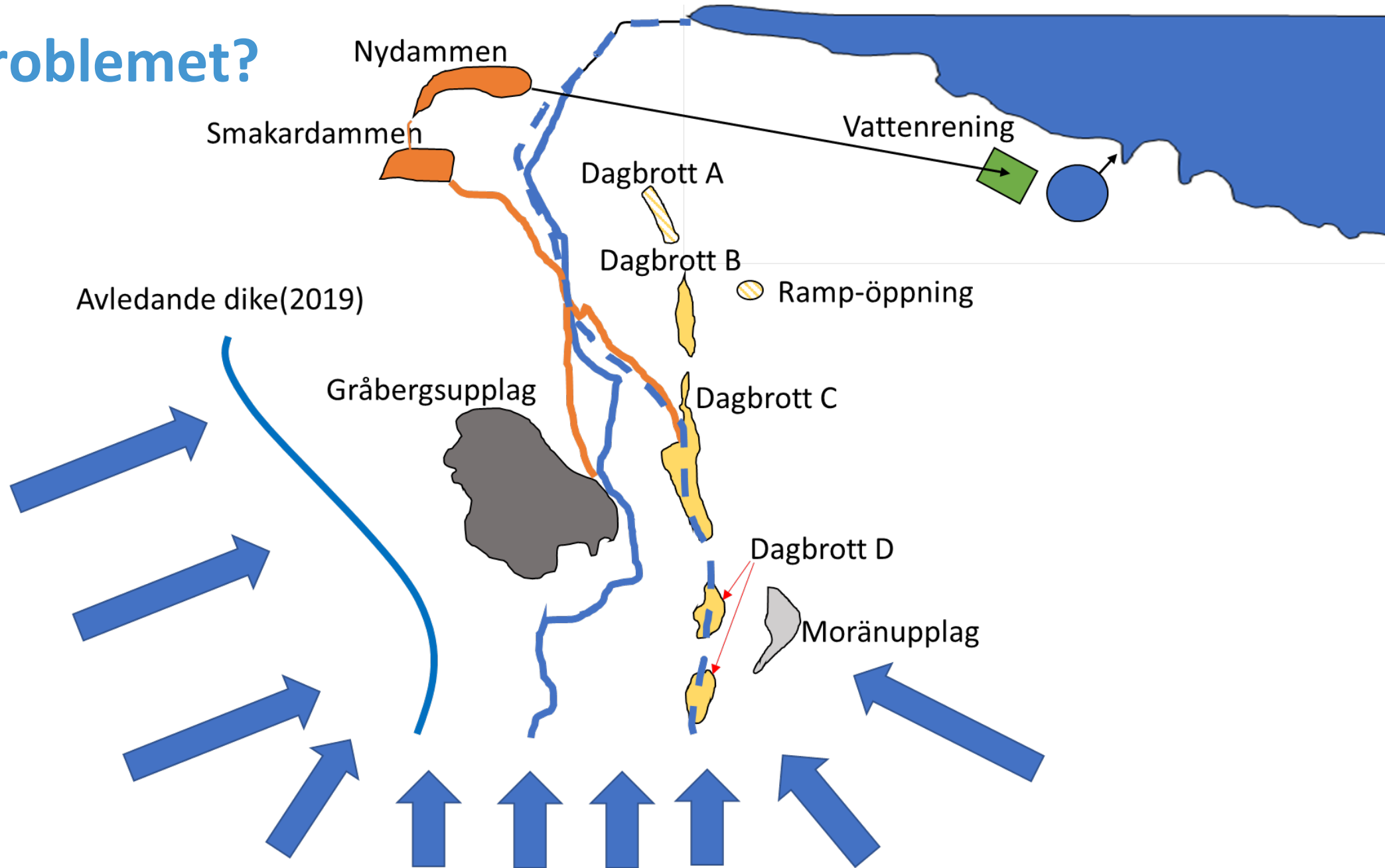
- Inte verksamhetsfrämmande för SGU
 - Beställare av saneringsentreprenader
 - Avvecklat civila beredskapslager för olja mm
 - Ändå ett ”speciellt projekt” (teknik, ekonomi, juridik mm)
- Juridiska förutsättningar, inköp och investeringar
 - Allt från moraknivar till hjullastare (ca 500 levfakturor/år)
 - Borgenärens bästa jmf LOU
 - Investeringar riskerar bli eftersatta

Blaiken 2:6

600 ha,
varav hälften
gruvområde

Vad är problemet?

Vad kan man göra åt det?

- Förhindra att mineraliserat berg kommer i kontakt med syre och vittrar
 - övertäckning med jord (som vattenmättas)
 - övertäckning med vatten
- Styra vatten så det passerar gruvområdet utan att förorenas = minska behovet av rening

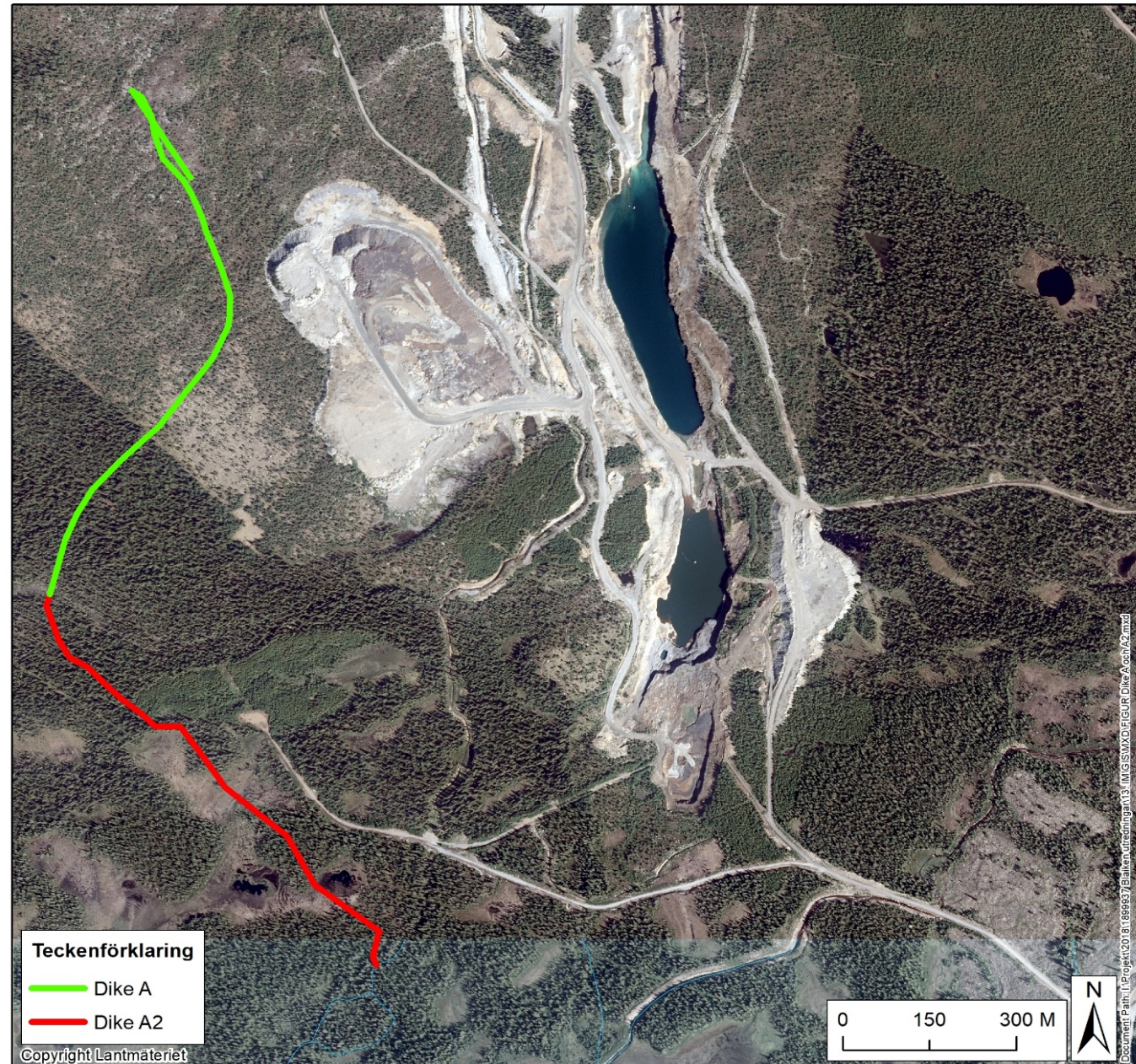
Några exempel ...

Avskärande dike A + A2

Grävdes 2019 + 2021

Totalt 1.9 km
(varav 200 m i naturreservat)

Potential att avleda $>1 \text{ Mm}^3/\text{år}$

Diken i verkligheten

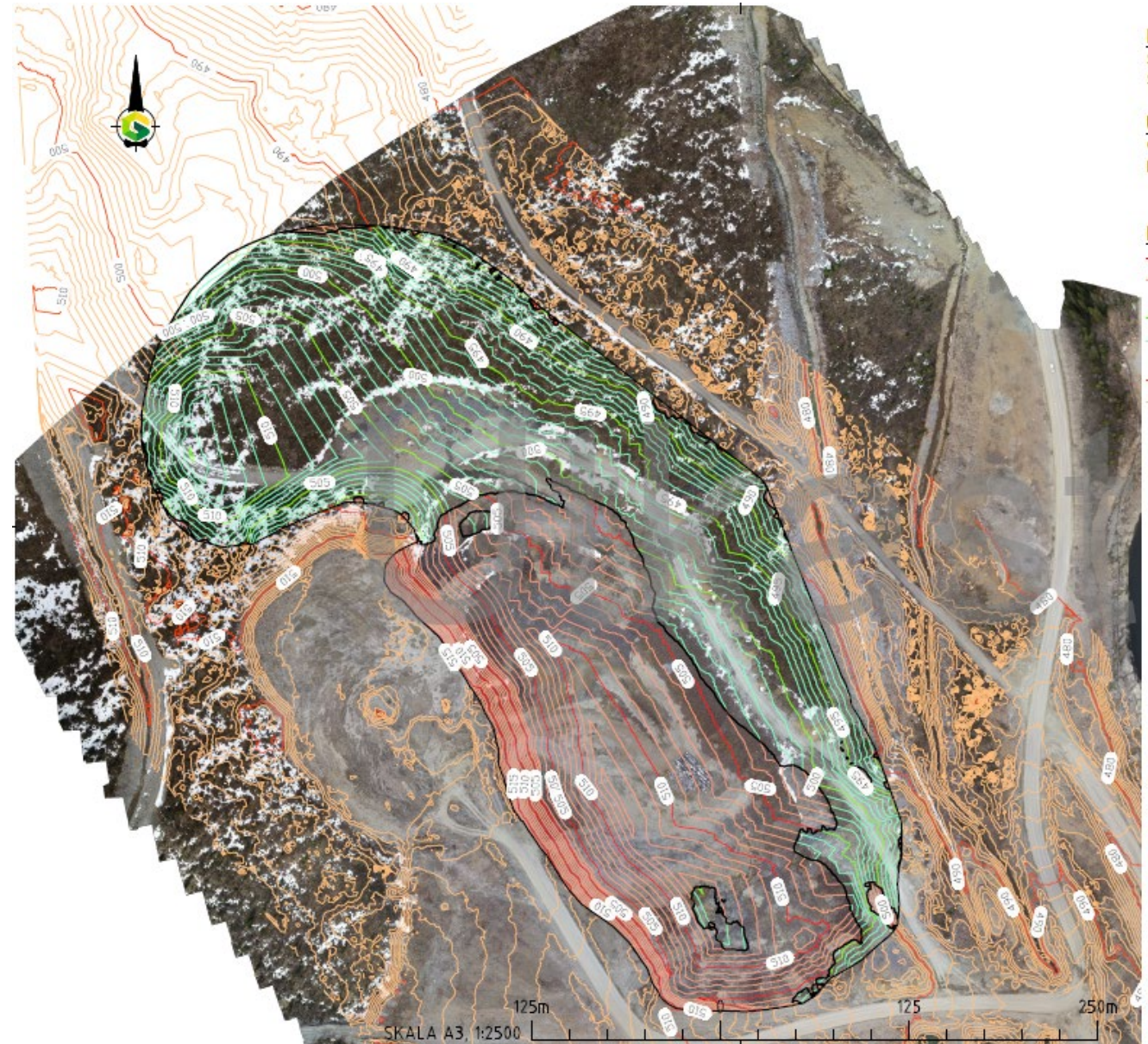

Entreprenad E1

”Tillplattning” av
gråbergstippen

500 000 m³ berg har
flyttats på

Slänter 1:4 som
brantast

Entreprenad E2 (pågår)

Sluttäckning av
gråbergstippen

Bentonitblandad morän i
tätskikt

Totalt 13 ha

Ständigt pågående - Vattenrening

- Anställd och inhyrd personal – fyra drifttekniker
- Rening av uppsamlat lakvatten, fällning med kalk och järnsulfat
- Avvattning av slam i geotuber
- Dygnet runt-beredskap
- Innebär rondering, tillsyn, verkstadsarbete, renovering av pumpar, egenkontroll (vattenprovtagning) etc
- Utsläppsläppsvillkor enligt dom

En avslutande fundering ...

Blaikengruvan

– det dåliga exemplet, eller?